

اورژانس پیش بیمارستانی (115)، وظیفه رسیدگی به موارد فوریت‌های پزشکی و ارایه خدمات به مصدومین و بیماران اورژانسی، از صحنه حادثه تا مراکز درمانی را به عهده دارد.

فوریت‌های پزشکی مواردی است که در صورت عدم ارایه به موقع اقدامات امدادی - درمانی، منجر به صدمات عضوی، جانی و مشکلات روانی برای بیمار می‌شود.

واحد امداد اورژانس پیش بیمارستانی با بهره‌گیری از:

کارکنان تخصصی (تحصیلات دانشگاهی)، تجهیزات ویژه (از جمله وسایل ثابت سازی و انتقال بیمار، کیف احیا به همراه داروهای ضروری و وسایل مدیریت راه تنفسی)، وسیله نقلیه (که بسته به محل مأموریت و نوع مأموریت متفاوت است (ون آمبولانس، اتوبوس آمبولانس، اورژانس هوایی و.....) با انجام معاینه اولیه و گرفتن شرح حال از مصدومین در محل حادثه، اقدامات اولیه از جمله باز کردن راه هوایی، کنترل خونریزی و ثابت سازی اندام شکسته را انجام می‌دهد و ضمن هماهنگی جهت تعیین مرکز درمانی پذیرنده بیمار، ادامه درمان بیمار را در داخل آمبولانس انجام خواهد داد.

اطلاعاتی که باید در اختیار اورژانس قرار دهید؟

- شماره تلفن خودتان
- محل دقیق حادثه
- در صورت امکان، نام یا شماره جاده را بدهید. هرگونه تقاطع یا نشانه دیگر را ذکر کنید

- نوع و سنگینی مورد اورژانس را گزارش دهید به عنوان مثال " درحادثه رانندگی دو خودرو، جاده مسدود شده و سه نفر در خودروها گیر افتاده اند."
- تعداد، جنس و سن تقریبی مصدومان و هر چیزی که در مورد وضعیت آنها می‌دانید را اعلام کنید.
- جزییات هر نوع خطر مثل گاز، مواد سمی، صدمه خطوط نیرو یا وضع آب و هوا را نیز اعلام کنید.

پس از برقراری تماس با شماره 115 و دادن شرح حال بیمار و آدرس محل حادثه، به موارد زیر توجه نموده و خود و دیگران را ملزم کنید تا آنها را رعایت کنند:

1. آرامش خود را حفظ کنید و دیگران را نیز به آرامش و پرهیز از اقدام عجولانه تشویق نمایید.
2. راه را برای رسیدن نیروهای امدادی به محل حادثه باز نگه دارید، چنانچه بازکردن مسیر نیاز به کمک نیروی پلیس دارد، حتما موارد را با پلیس 110 در میان بگذارید.
3. وسیله نقلیه خود را در محلی دورتر از محل حادثه پارک کنید.
4. از جا به جا کردن مصدومینی که امکان صدمه به سر و گردن و ستون فقرات در آنها وجود دارد، پرهیزید.

چنانچه محل حادثه احتمال آسیب بیشتر را برای مصدوم به همراه دارد مانند زمانی که خودرو آتش گرفته و یا در حال سقوط در پرتگاه است با رعایت احتیاط و با حداقل حرکت، مصدوم را از محل خارج سازید.

5. چنانچه مصدوم در محل حادثه گیر افتاده، مانند شخصی که در اثر تصادف در خودرو خود حبس شده و درها باز نمی‌شود، حتما از نیروهای امداد نجات (در شهرها آتش نشانی و در جاده هلال احمر) تقاضای کمک نمایید و تا حد امکان از اقدام برای رهاسازی بیمار پرهیزید.
6. هرگز به بیمار و مصدومینی که هوشیاری آنها کامل نیست آب و غذا ندهید زیرا ممکن است راه هوایی بیمار را ببندد و باعث خفگی وی شود.

فرآیند امداد خواهی و امداد رسانی:

فرآیند امداد خواهی و امداد رسانی از تماس با شماره 115 شروع شده و در مرحله تحویل بیمار به اولین مرکز درمانی پایان می‌پذیرد که به همین دلیل به آن، اورژانس پیش بیمارستانی گفته می‌شود.

بر اساس نماد ستاره حیات، فرایند امداد خواهی و امداد رسانی دارای شش مرحله به شرح زیر است :

1. تماس با شماره 115 برای امداد خواهی
2. گرفتن شرح حال تلفنی : توسط پزشک، پرستار و اپراتور بی سیم ، شرح حال تلفنی از وضعیت بیمار دریافت می شود و در صورتی که شرح حال بیمار بیانگر فوریت پزشکی باشد نیروی امدادی اعزام می گردد. در مواردی که وضعیت بیمار اورژانسی نیست ، اعزام نزدیکترین واحد امدادی به محل حادثه :
- ✓ اتاق فرمان اورژانس ضمن تماس با نزدیک ترین واحد امدادی به محل حادثه ، آنها را برای انجام ماموریت فراخوان می کنند.
- ✓ یکی از مشکلات موجود در راه امداد رسانی به حوادث به خصوص حوادث جاده ای، وجود ترافیک در مسیر است که اغلب توسط افراد حاضر در صحنه که برای تماشای صحنه حادثه در محل توقف نموده اند به وجود می آید.
- ✓ بهترین اقدام برای تسریع در فرایند امداد رسانی این است که راه را برای نیروهای امدادی باز کنند و خودروی خود را در نقطه ای دور از محل حادثه پارک نمایند.
- ✓ افراد حاضر در صحنه حادثه باید تا حد امکان از جا به جا کردن مصدوم تصادفی در صحنه حادثه خودداری کنند ، زیرا هر نوع حرکت ناگهانی و جا به جا کردن مصدوم خطر آسیب به ستون فقرات و قطع نخاع را به همراه دارد .
3. رسیدن واحد امدادی و انجام اقدامات فوری در محل:
برخی از مواردی که نیاز به اقدام فوری دارند و باید خدمات در صحنه حادثه به بیمار ارایه شود، شامل : رفع انسداد راه تنفسی ، کنترل

خونریزی، ثابت سازی اندامها، احیای قلبی ریوی، رگ گیری و شروع مایع درمانی .

4. انتقال بیمار به داخل آمبولانس و حرکت به سمت مرکز درمانی پس از انجام اقدامات فوری و اولیه ، شرح حال بیمار به صورت تلفنی به اطلاع پزشک اتاق فرمان رسانده شده و پزشک در خصوص نوع مراقبت و داروهای مصرفی ، تیم 115 را راهنمایی می کند .
در موارد ترومایی (موارد همراه با ضربه) ابتدا اندامهای مصدوم با وسایل لازم مثل تخته پستی بلند و یا انواع آتل، ثابت سازی شده و سپس به روش ایمن به داخل آمبولانس منتقل می شود .

زمانی که بیمار به داخل آمبولانس انتقال داده شد، اقدامات تکمیلی از جمله معاینه کامل و گرفتن شرح حال تکمیلی انجام میشود.

5. تحویل بیمار به مرکز درمانی

زمانی که واحد امدادی به مرکز درمانی رسید ، بیمار یا مصدوم را به پزشک یا مسئول اورژانس با دادن شرح حال و پرکردن فرم گزارش ماموریت تحویل داده و ماموریت واحد امدادی به پایان می رسد.

دانلود فایل کامل در سایت آوای سلامت به آدرس :

<http://iec.behdasht.gov.ir>

مرکز بهداشت شهرستان گرمانشاه

خود مراقبتی برای سفیران سلامت کمک خواهی از اورژانس

منبع: کتاب راهنمای خودمراقبتی برای سفیران سلامت

تهیه کننده : واحد آموزش و ارتقای سلامت